

Johannes de Doper – de vriend van de bruidegom.

Orde van dienst:

Welkom

Adventskaars en adventstekst

Votum en zegengroet

Zingen: Lied voor de Koning – The Psalm project 72

Wet: zingen

Gebed

Kinderen: Filmpje advent.

Klepje en Adventslied

Lezen: Johannes 1: 19-34 en 3: 22-36

Zingen Nieuw Liedboek 456b Kwam van Godswege.

Tekst: Johannes 3: 29

Preek

Zingen: Sela Dooplied

Lezen: Openbaring 22: 17

Zingen: Opwekking 642 De rivier

Gebed

Collecte

Zingen: Trinity Ik wens jou

Zingen: Liedboek 439 Verwacht de komst des Heren

Zegen.

Kindmoment: KeK

Inleiding:

De preek gaat over Johannes de Doper.

Johannes de Doper is de wegbereider van Jezus. Zijn Heraut.

Jesaja vertelt al over hem: "Hoor, een stem roept:

dia.

‘Baan voor de HEER een weg door de woestijn,
effen in de wildernis een pad voor onze God.

Laat elke vallei verhoogd worden

en elke berg en heuvel verlaagd,

laat ruig land vlak worden

en rotsige hellingen rustige dalen.

De luister van de HEER zal zich openbaren

voor het oog voor al wat leeft.

De HEER heeft gesproken!’. ”

Johannes de Doper gaat voor Jezus uit en wijst hem aan: ‘Zie het lam van God, dat de zonden van de wereld wegneemt!’.

Er is een bekend schilderij met Johannes de Doper. Van Matthias Grünewald.

Dia.

Daarop staat Johannes de Doper bij het kruis.

Hij wijst op Jezus.

Zijn wijsvinger is opvallend lang.

Dia.

De profeet Jesaja wijst op de profeet Johannes en die wijst op Jezus.

In het Latijn staat: "Hij moet groter worden en ik kleiner".

We krijgen een les in nederigheid.

Preek:

Wat is het geheim van een goed huwelijk?

Dat is heel simpel: dat is dat je wilt dat de ander bloeit. Je wilt de ander dienen, beschermen, blij maken. Gelukkig.

Zo gaat dat in de liefde: je gunt de ander geluk.

Je houdt van je kind en dus wil je met heel je hart, dat je kind bloeit.

Egoïsme, jaloezie, is daarom gif voor een huwelijk en voor vriendschap en de bron van veel pijn.

Jaloezie maakt blind voor wat je zelf hebt en mag doen: je vergelijkt je steeds met anderen.

Jaloezie maakt je blik kritisch en je woorden zuur .

Jaloezie is vaak de bron van kwaadsprekerij en roddel.

De leerlingen van Johannes de Doper lijken jaloers. Ze dopen zelf veel mensen, maar ze zien de leerlingen van Jezus ook mensen dopen.

Ze ervaren dat als concurrentie en doen hun beklag bij Johannes.

Wat is er aan de hand?

Dit: Johannes is gekomen.

Hij spreekt over het Koninkrijk en over de Koning die komt. De Messiaanse tijd.

Hij roept daarom op tot bekering. Tot boete.

Hij roept: "Keer terug naar God! Belijd je zonden en breek daarmee! Doe boete: maak het weer goed met God en laat je dopen! Bekeer je! Wordt rein!"

En de doop waarmee hij doopte in de Jordaan tekende dat nieuwe leven met God.

Als Johannes zo aan het preken is en dopen, komen er honderden mensen naar hem toe. Vanuit het hele land. Uit Galilea, uit Judea en zelfs het land aan de andere kant van de Jordaan. Het was in die dagen een enorme beweging.

Johannes was de beloofde Elia.

En dus was de grote dag van de Messias dichtbij. De zoon van David. De nieuwe koning. Al eeuwen zagen de mensen daar naar uit. Naar de vrede van David. Massaal stromen de mensen toe en laven zich aan de woorden van Johannes.

Ook Jezus komt bij de Jordaan en wordt door de Doper gedoopt.

Johannes wijst hem aan: 'Dit is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt! Hij is het over wie ik al sprak!'

En Jezus en zijn leerlingen gaan daarna ook zelf mensen oproepen tot bekering en dopen.

Zo werken Jezus en Johannes een tijdje naast elkaar.

Maar de leerlingen van Johannes horen, dat er steeds meer mensen naar Jezus toe gaan en zich daar laten dopen: 'Rabbi, de man die bij u aan de overkant van de Jordaan was, over wie u een getuigenis afgelegd hebt, is aan het dopen en iedereen gaat naar hem toe!'

Je proeft jaloezie in hun woorden.

Misschien weet u wel, dat mijn vrouw, Aly, op een koor zit. Met de mooie naam 'Toonkunst'.

Af en toe geeft het koor een concert In de Joriskerk. De Mattheus Passion of het Requiem van Brahms. Serieus werk, dat hoort u wel. Met een echt orkest.

Op zo'n avond staat Aly te stralen tussen alle andere koorleden. Mooie jurk. Haar verzorgd.

Ik ga meestal luisteren en zit dan in het publiek tussen alle andere mensen.

Na afloop loop ik naar haar toe.

De meeste koorleden kennen mij niet en af en toe stelt Aly mij aan hen voor.

'Ja, dit is mijn man' hoor ik haar dan zeggen.

Of iemand zegt: 'Dus u bent de man van Aly'.

Meestal is Aly 'de vrouw van'. Van mij, de dominee.

Op zo'n avond ben ik even 'de man van Aly'.

Leid ik even een afgeleid bestaan: ik ben de man van....

Ik vind het allemaal prima. Gun Aly haar 'moment of fame'.

Maar: vrouw van.... man van....kind van..... sommige mensen leiden een afgeleid bestaan. Of staan in de schaduw van hun partner of hun collega.

Dat kan tot jaloezie leiden.

Zo voelen die leerlingen van Johannes dat blijkbaar en ze willen niet in de schaduw staan.

Maar Johannes reageert helemaal anders dan zij.

Hij vindt het helemaal niet erg om in de schaduw van Jezus te staan.

Om 'de profeet van...' te zijn.

Hij is juist blij!

Hij wil graag dat Jezus groter wordt en hijzelf kleiner.

En dan gebruikt hij het mooie beeld van de vriend van de bruidegom.

Alleen: het is meer dan een mooi beeld.

Het tekent de blijdschap van Johannes.

In Jeremia 33 wordt die blijdschap ook getekend met de blijdschap van de bruid en de bruidegom.

Jeremia profeteert dan over de terugkeer uit de ballingschap. Over het herstel van het volk. Over de vergeving en het nieuwe begin. Over de blijdschap die er weer zou zijn in Jeruzalem. De offers. De muziek.

En dan staat er dit: "Dit zegt de HEER: Jullie zeggen over dit land dat het een woestijn is, dat er mens noch dier in leeft. Maar in de steden van Juda en in de straten van Jeruzalem, die nu verwoest zijn, waar mens noch dier meer leeft, zullen vreugdezangen klinken, zullen bruid en bruidegom van blijdschap zingen, zal te horen zijn: 'Loof de HEER van de hemelse machten, want hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw'.....".

In het oude testament vergelijkt de HERE de band met zijn volk vaak met een bruidegom en een bruid. Hij is de bruidegom en het volk is zijn bruid. Daarmee laat hij zien hoeveel hij om zijn volk geeft. En hoeveel zijn volk hem waard is. Zijn volk is een bruid!

Jezus is de bruidegom en dus is het volk ook voor hem: het is zijn bruid!

En Johannes is zijn vriend.

Ook dit beeld is dieper dan wij dat aanvoelen. Het is meer dan een vriend of een ceremoniemeester. De vriend van de bruidegom had in die dagen een heel bijzondere taak.

Hij was een echte weddingplanner. Kijk maar:

Hij bracht vaak de geliefden bij elkaar.

Hij onderhandelde met de ouders over de bruidsschat. Hij regelde veel rondom de trouwdag.

Hij haalde de bruid op voor de bruiloft en bracht haar bij zijn vriend, de bruidegom.

Maar hij had ook een taak tijdens de huwelijksnacht: als de bruidegom en de bruid met elkaar naar huis gingen en samen in de huwelijksnacht de liefde mochten beleven, dan stond hij bij de deur op wacht. Hij kon niet zien wat er achter de deur gebeurde, maar hij kon de stem van de bruidegom horen en de blijdschap van de bruidegom als zijn meisje nog maagd bleek te zijn.

En als de bruidegom 's morgens naar buiten kwam, zag hij als eerste de blijdschap van de liefde op het gezicht van zijn vriend.

Hij gunde zijn vriend zijn bruid en zijn blijdschap.

Zo brengt ook Johannes de mensen bij Jezus en hij wil ook graag dat de mensen naar Jezus toe gaan.

Hij is juist helemaal niet jaloers.

Hij is gelukkig als zijn vriend gelukkig is: "Ik moet kleiner worden en Jezus groter".

In de laatste verzen zie je dat ook terug. Heel mooi. Maar ook heel indringend.

Daar zie je de woorden van Johannes zich uitkristalliseren.

Opeens geeft Johannes ons een vergezicht. Laat hij zien hoe klein mensen zijn en hoe groot Jezus wel niet is.

Dan gaat het over Jezus, die van boven komt. Uit de hemel.

Alleen dat al.

Daarbij: hij heeft de Vader zelf gezien. Hij heeft met de Vader gesproken. Naar wie kun je dus beter luisteren dan naar hem!??

Hij spreekt woorden van God.

Hij kent de Vader, dus als je de Vader wilt leren kennen, moet je bij hem zijn.

Mensen zoeken naar waarheid, naar God, naar antwoorden, naar vergeving...

Johannes wijst op Jezus: luister naar hem. Kijk naar hem. Door hem vind je de Vader.

Daarnaast kan hij iets geven, dat mensen niet kunnen geven: Hij schenkt de Geest van God in overvloed.

Dat zei Johannes de Doper al eerder: "Ik doop met water, maar hij, die na mij komt, doopt met vuur en met de Heilige Geest".

De Heilige Geest: dat betekent dat God zelf je leven binnenkomt en je hart. Je wordt betrokken in de liefde van God voor zijn bruid. Een nieuwe blijdschap stroomt je leven binnen. Een nieuw begin.

Je ontvangt gaven. Je mag opnieuw gaan bloeien.

Ten slotte: Johannes de Doper werd een boeteprediker genoemd.

Zo zei hij het ook tegen de mensen: "Doe boete! Bekeer je van je zonden! Laat je dopen!".

Dat klinkt heel streng.

Boete klinkt in onze oren als een straf.

Je krijgt een boete als je te hard rijdt of door rood.

Maar die boete is niet alleen maar een straf. Of een manier om de schatkist te spekken.

Die boete wil, dat je tot inkeer komt. Dat je naar je rijstijl kijkt en dat je die verandert. Dat je nooit meer te hard rijdt en dat je zo ook nooit meer het leven van anderen of je eigen leven in gevaar brengt.

Want daar gaat het in het evangelie ook over.

Over eeuwig leven. Over jouw eeuwig leven!

Daarom staat er zo nadrukkelijk in vers 35: "De Vader heeft de Zoon lief en heeft alle macht aan hem overgedragen".

Alle macht.

Welke macht?

De macht om jou eeuwig leven te geven in zijn Koninkrijk.

Die bevoegdheid ligt bij hem.

Kijk maar wat er staat: "Wie in de Zoon gelooft heeft eeuwig leven, wie de Zoon niet wil gehoorzamen zal dat leven niet kennen; integendeel, Gods toorn blijft op hem rusten".

Waarom bij hem?

Is hij een jaloerse grensbewaker, die mensen tegenhoudt bij de poort?

Nee, het is juist andersom: door zijn lijden aan het kruis en door zijn opstanding uit de dood heeft hij de weg naar zijn rijk juist opengezet. Hij liet zo zien, hoe groot Gods liefde is voor zijn wereld.

Hij is de deur. Hij is de weg.

Hij sluit dat koninkrijk niet, maar opent het juist.

Dat rijk zat dicht vanwege onze ongehoorzaamheid. Sinds het paradijs willen mensen zelf koning zijn in ons leven. Draait het om onze eigen goden. Maar hoe kan God nu koning zijn over mensen, als mensen die Koning niet als hun koning erkennen?

God wil geen dictator zijn die mensen dwingt om te luisteren. Desnoods met geweld.

Een politiestaat.

Nee, Hij wil een bruidegom zijn. Een bruidegom, die zijn liefde voor zijn bruid heeft getoond. Hij gaf zich voor haar over in de dood.

En zijn vraag aan jou is: wil je mijn bruid zijn? Wil je in liefde met mij leven. Met een open hart? Anders gezegd.

Jezus komt door het evangelie jouw leven binnen en vraagt aan jou: 'Ben je er straks ook bij als het grote bruiloftsfeest begint? Het Koninkrijk van God?'

En juist nu de koning, de Messias, vlak bij is, is die roep zo indringend: "Maak de weg vrij voor de koning! De weg in je eigen hart. Keer je om! Reinig jezelf van het kwaad. Laat je dopen en leef in zijn liefde! Kom binnen!"

En als mensen dan onderweg aan je vragen: "Wie ben jij?"

Dan kun jij vol blijdschap zeggen: "Ik ben het kind van.... Ik ben de bruid van.....".

Kind en bruid van de grote koning.

Amen.